TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ H** **TỈNH HÀ GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc Lập – Tự Do – Hạnh Phúc**

Bản án số: 17/2023/HNGĐ-ST
Ngày: 29/8/2023
"V/v Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn".

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ H, TỈNH HÀ GIANG

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:
Thẩm phán - Chủ toạ phiên toà: Bà Sùng Thị Mai
Các Hội thẩm nhân dân: Bà Lê Thị Phương
Ông Đỗ Hùng Cường

- Thư ký phiên tòa: Bà Mồng Thu Hường – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố H.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tham gia phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Hồng Hạnh – Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố H, tỉnh Hà Giang xét xử sơ thẩm công khai vụ án Hôn nhân gia đình thụ lý số 71/2023/TLST-HNGĐ ngày 21 tháng 6 năm 2023 về việc "Tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con chung" theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 17/2023/QĐXXST-HNGĐ ngày 03 tháng 8 năm 2023; Quyết định hoãn phiên toà số 01/2023/QĐ-ST ngày 23/8/2023, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Chị Vi Thị D; địa chỉ: Đường Nguyễn Văn Linh, tổ 9, phường Q, thành phố H, tỉnh Hà Giang. Nơi làm việc: Khu du lịch sinh thái Trường Xuân, tổ 9 phường Q, thành phố H, tỉnh Hà Giang, có mặt.

- *Bị đơn:* Anh Đỗ Văn T; địa chỉ: Phố Đinh Tiên Hoàng, tổ 06 phường Q, thành phố H, tỉnh Hà Giang, có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện ngày 15/6/2023 và quá trình giải quyết vụ án nguyên đơn chị Vi Thị D trình bày: Chị và anh Đỗ Văn T đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 51/2022/QĐST-HNGĐ ngày 27/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Hà Giang. Theo thỏa thuận về việc

nuôi con thì cháu Đỗ Như Q, sinh ngày 25/3/2019 do anh T trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục cháu Q đến khi đủ 18 tuổi, chị D không phải cấp dưỡng nuôi con chung. Tuy nhiên, sau khi ly hôn chị thấy cháu Q sống với bố không được chăm sóc chu đáo, anh T không có công việc và thu nhập ổn định, bán hàng nước tại công Bệnh viện đa khoa tỉnh nên anh T đi từ sáng sớm đến đêm khuya, lại hay tụ tập bạn bè rượu chè không dành thời gian trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Q. Do đó, để đảm bảo quyền lợi và tương lai tốt nhất sau này của cháu Q, chị yêu cầu được nhận trách nhiệm trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cháu Đỗ Như Q, không yêu cầu anh T phải cấp dưỡng nuôi con. Chị đảm bảo có đủ điều kiện, thời gian để chăm sóc, giáo dục con cháu Q một cách tốt nhất. Hiện nay, chị đang làm việc tại khu du lịch sinh thái Trường Xuân, có nguồn thu nhập ổn định, thời gian làm việc rõ ràng, có nhiều thời gian để chăm sóc, nuôi dưỡng giáo dục cháu Q.

Tại bản tự khai và quá trình giải quyết vụ án bị đơn anh Đỗ Văn T trình bày: Anh và chị Vi Thị D đã được Tòa án nhân dân thành phố H công nhận thuận tình ly hôn theo Quyết định số 51/2022/QĐST-HNGĐ ngày 27/12/2022, về con chung cháu Đỗ Như Q, sinh ngày 25/3/2019 được giao cho anh trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục. Nay chị D khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con anh không đồng ý vì việc chị D cho rằng anh hay tụ tập bạn bè là không có căn cứ, anh vẫn có thời gian để chăm sóc con. Thứ hai, anh vẫn có điều kiện nuôi con, hiện anh đang bán hàng nước giải khát và hoa quả tại cổng bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Giang mức thu nhập bình quân 1 ngày là 600.000đ *(Sáu trăm nghìn đồng)* nên anh có đủ khả năng nuôi cháu Q, anh đề nghị được tiếp tục nuôi dưỡng, chăm sóc cháu Q.

Ngày 7 tháng 7 năm 2023 Tòa án nhân dân thành phố H đã tiến hành phiên họp về việc kiểm tra việc giao nộp tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải, tuy nhiên chị D và anh T không thống nhất được nội dung giải quyết vụ án.

Tại phiên toà chị D trình bày ý kiến và giữ nguyên quan điểm đề nghị được trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cháu Q vì cháu là con gái lại đang còn nhỏ, cần sự chăm sóc trực tiếp của mẹ. Hiện tại anh T cứ giao cháu cho ông nội cháu đã già yếu chăm sóc, thường xuyên để cháu phải ở nhà một mình không đảm bảo an toàn cho cháu. Chị không yêu cầu anh T phải cấp dưỡng nuôi con.

Anh T không nhất trí với yêu cầu của chị D đề nghị Toà án giải quyết theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H phát biểu qua điểm về việc tuân thủ pháp luật về tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Hội đồng xét xử nghị án:

- Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm xét xử sơ thẩm. Tại phiên tòa sơ thẩm Thẩm phán và Hội đồng xét xử, thư ký phiên tòa tuân thủ đúng theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Nguyên đơn, bị đơn đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định BLTTDS.

- Về quan điểm giải quyết vụ án: Đề nghị HĐXX căn cứ Điều 147, Điều 273 của Bộ luật tố tụng Dân sự 2015. Các Điều 81, 82, 83, 84 và 118 Luật hôn nhân và gia đình

năm 2014. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của chị Vi Thị D về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn. Anh Đỗ Văn T có trách nhiệm giao con chung là cháu Đỗ Như Q, sinh ngày 25/3/2019 cho chị D được trực tiếp nuôi dưỡng giáo dục đến trưởng thành, anh T không phải cấp dưỡng nuôi con vì chị D không yêu cầu. Anh T phải chịu án phí sơ thẩm theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các T liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả trông luận tại phiên tòa, ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên tham gia phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Chị Vi Thị D có đơn đề nghị Tòa án nhân dân thành phố H giải quyết vụ án thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, anh Đỗ Văn T có nơi cư trú tại Tổ 6, phường Q, thành phố H, tỉnh Hà Giang. Theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 28 và khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố H.

[2] Về nội dung: Trước đây chị Vi Thị D và anh Đỗ Văn T có quan hệ là vợ chồng, anh chị đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 51/2022/QĐST-HNGĐ ngày 27/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố H, theo quyết định ly hôn thì vợ chồng anh chị thỏa thuận giao con chung là cháu Đỗ Như Q sinh ngày 25/3/2019 cho anh T trực tiếp nuôi dưỡng, chị D không phải cấp dưỡng nuôi con chung. Trong thời gian anh T trực tiếp nuôi con chung, nhiều lần chị D đến thăm con thì không thấy anh T trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc con mà gửi cháu Q cho ông bà nội cháu chăm sóc, ông nội cháu Q thì đã già yếu lại bị di chứng của bệnh tai biến, bà nội cháu thì phải đi chợ kiếm tiền phục vụ nhu cầu sinh hoạt của gia đình, hàng ngày bà đi chợ từ sáng sớm đến tối bà mới về nhà. Cháu Q thường xuyên được anh T gửi nhờ hàng xóm trông hộ, có hôm hàng xóm gọi điện thoại chị đến đón cháu về nhà để chăm sóc, cho cháu ăn uống, nên chị thấy cuộc sống của cháu Q không được đảm bảo, nay chị yêu cầu được thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, chị đề nghị Toà án giải quyết cho chị được quyền trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc cháu Đỗ Như Q, không yêu cầu anh T phải cấp dưỡng nuôi con. Chị hiện nay có công việc và thu nhập ổn định, đảm bảo có đủ điều kiện để nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục con chung một cách tốt nhất.

[3] Trong bản tự khai và quá trình hoà giải tại Toà án: Bị đơn anh Đỗ Văn T không đồng ý giao con cho chị D nuôi dưỡng vì anh cho rằng anh vẫn có đủ điều kiện nuôi con, hiện anh đang bán hàng nước giải khát và hoa quả tại cổng Bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Giang mức thu nhập bình quân 1 ngày là 600.000đ. Việc chị D cho rằng anh thường xuyên gửi con nhờ người khác trông nom và chăm sóc là không có căn cứ. Anh không nhất trí với yêu cầu khởi kiện của chị D, đề nghị Toà án tiếp tục giao cháu Q cho anh trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc.

[4] Hội đồng xét xử xét thấy: Chị Vi Thị D và anh Đỗ Văn T đều có đủ điều kiện nuôi con nhưng việc nuôi dưỡng, chăm sóc con phải là do cha mẹ trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, phải đảm bảo quyền lợi tốt nhất của con. Theo các biên bản xác

minh ngày 21/7/2023 tại tổ nhân dân tổ 6, phường Q thành phố H nơi cháu Q sinh sống được biết: Anh T hiện đang bán hàng nước trước cổng Bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Giang, thường xuyên phải đi sớm, về khuya, theo anh trình bày thì có thu nhập từ công việc khoảng 600.000đ/ngày nhưng thực tế thu nhập không ổn định. Bên cạnh đó do tính chất công việc thường xuyên vắng nhà cả ngày nên anh T phải gửi lại cháu Q cho ông nội của cháu trực tiếp chăm nom, nuôi dưỡng. Ông nội của cháu Q bị di chứng tai biến, sức khoẻ không ổn định nên nhiều lúc không được sát sao trong việc trông nom, chăm sóc cháu. Còn bà nội cháu Q thường xuyên vắng nhà do công việc phải đi chợ từ sáng sớm và đến tối muộn mới về. Tại các biên bản xác minh ngày 23/7/2023 về việc xác minh thu nhập của anh T từ những người bán hàng nước tại quanh khu vực bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Giang cho biết thu nhập bình quân hàng tháng từ việc bán hàng dao động từ 4.200.000đ đến khoảng 4.500.000đ/tháng đã trừ đi các chi phí như thuê mặt bằng địa điểm, chi phí tiền điện nước và nguồn hàng nhập về để phục vụ kinh doanh.

[5] Anh T là người được giao trực tiếp nuôi con nhưng không đảm bảo được điều kiện tốt nhất để trông nom, chăm sóc con theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình, không thường xuyên trực tiếp chăm lo, chăm sóc con mà gửi cho ông nội đã già yếu chăm sóc, nuôi dưỡng cháu. Mặt khác cháu Q là con gái, mới hơn 3 tuổi nên việc thường xuyên, trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cháu của bố hoặc mẹ là rất cần thiết. Quyết định công nhận thuận tình ly hôn cũng đã ghi rõ, việc nuôi con và cấp dưỡng nuôi con là không cố định. Đương sự có quyền đề nghị Toà án giải quyết thay đổi người trực tiếp nuôi con và thay đổi mức cấp dưỡng nuôi con nếu xét thấy người đang trực tiếp nuôi con không đảm bảo được quyền lợi tốt nhất cho con.

[6] Để chứng minh điều kiện về kinh tế có khả năng nuôi con thì chị D có xuất trình bản hợp đồng lao động thu nhập hàng tháng của chị là 8.000.000đ và qua biên bản xác minh ngày 21/7/2023 nơi chị D làm việc tại Công ty TNHH một thành viên Hải Hà, Hà Giang cho biết: Chị D vào làm cho công ty được khoảng 2 năm với thu nhập ổn định là 8.000.000đ/tháng, ngoài ra chị D còn được hưởng thu nhập khác từ việc điều dưỡng massage, tắm lá thuốc thêm giờ cho khách. Thời gian làm việc của chị không cố định, chị được công ty bố trí phòng nghỉ tại chỗ làm đảm bảo việc sinh hoạt hàng ngày của chị. Ngoài ra, công ty còn hỗ trợ ăn uống đầy đủ cho nhân viên làm tại công ty trong đó có chị D. Nếu chị D có nhu cầu mang con đến chăm sóc và sinh hoạt cùng tại nơi làm việc, thì công ty hoàn toàn tạo điều kiện.

[7] Như vậy, xét thấy chị D có điều kiện về mọi mặt đảm bảo chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con tốt hơn anh T. HĐXX có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu khởi kiện của chị D, cần giao con chung là cháu Đỗ Như Q cho chị D trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc là phù hợp, đảm bảo điều kiện tốt nhất cho sự phát triển bình thường của cháu Q. Chị D không yêu cầu anh T phải cấp dưỡng nuôi con, nên HĐXX không xem xét.

[8] Về án phí: Căn cứ Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự, và khoản 2 Điều 26 Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy

định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, chị Vi Thị D tự nguyện chịu 300.000 đồng án phí dân sự HNGĐ sơ thẩm.

[9] Về quyền kháng cáo: Các đương sự có quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

[10] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tại phiên tòa là phù hợp với nhận định của HĐXX.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 28, 35, 39, 147 và 227, 273 của Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Các Điều 81, 82, 83, 84 và 118 Luật hôn nhân và gia đình năm 2014; khoản 2 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn chị Vi Thị D về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con chung sau ly hôn.

2. Giao cháu Đỗ Như Q, sinh ngày 25/3/2019 cho chị Vi Thị D là người trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục cháu Q cho đến khi đủ 18 tuổi. Anh Đỗ văn T không phải cấp dưỡng tiền nuôi con chung. Nội dung quyết định của bản án này được thay thế cho mục 2 phần quyết định số: 51/2022/QĐST - HNGĐ ngày 27/12/2022 về con chung của Toà án nhân dân thành phố H, tỉnh Hà Giang;

3. Anh Đỗ Văn T có trách nhiệm giao cháu Đỗ Như Q, sinh ngày 25/3/2019 cho chị Vi Thị D trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục kể từ khi bản án có hiệu lực. Anh T không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom, chăm sóc con, không ai được cản trở, nhưng nếu lạm dụng việc thăm nom con để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc nuôi con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom của người đó.

Vì lợi ích của con, các bên có quyền yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con và việc cấp dưỡng nuôi con theo quy định của pháp luật.

4. Về án phí: Chị Vi Thị D tự nguyện chịu là 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai 0006981 ngày 21/6/2023 tại Chi cục thi hành án dân sự thành phố H, tỉnh Hà Giang.

Án xử công khai sơ thẩm có mặt nguyên đơn, bị đơn , báo cho các đương sự biết có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án;

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự./

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ **THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Thị Phương + **Đỗ Hùng Cường** **Sùng Thị Mai**